

Forsknings- og innovasjonsavdelingen
Universitetsmuseet
Det samfunnsvitenskapelige fakultet
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet
Det medisinske fakultet
Det humanistiske fakultet
Det juridiske fakultet
Det psykologiske fakultet
Fakultet for kunst, musikk og design

Referanse

2024/12064-HEES

Dato

09.09.2024

Endringer som følge av ny Lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrift

Det er vedtatt en ny universitets- og høyskolelov med tilhørende forskrift ([universitets- og høyskoleforskriften](#)) som gjelder fra **1.8.2024**. Kapittel 3 tar for seg nye regler for undervisnings- og forskningsstillinger, rekrutteringsstillinger og innstegsstillinger. Fellesadministrasjonen ved UiB arbeider nå med de ulike endringene i ny forskrift og vil involvere fakultetene i arbeidet der det er nødvendig. Nedenfor følger en oversikt over hvilke endringer innenfor HR-feltet UiBs enheter må iverksette umiddelbart, og hvor det er overgangsregler og behov for avklaring eller utredning før implementering.

Fastsatt kvalifikasjonskrav for alle stillingskategorier

Det er fastsatt kvalifikasjonskrav til alle undervisnings- og forskningsstillinger (forskriftens kapittel 3 §3-2 tom. 3-7). Nødvendige justeringer må vedtas og innarbeides ved UiB.

Inntil videre følges de kvalifikasjonskravene som gjaldt frem til 1.8. 2024. Informasjon sendes ut når endringer er avklart slik at oppdaterte formuleringer kan innarbeides i ulike rekrutteringsprosesser/opprykk saker for vitenskapelige stillinger ved UiB.

Utdanningsfaglig kompetanse

Den nye forskriften sier at universitetene skal fastsette nærmere krav til den utdanningsfaglige kompetansen for ansettelse og opprykk til undervisnings- og forskningsstillinger, tilpasset hver stillingskategori.

Professorer får nå, i likhet med førsteamanuensis, en frist på 2 år etter tilsetting på å oppnå utdanningsfaglig kompetanse. Dette må fremgå i utlysningstekster og eventuelt andre dokumenter i tilsettingsprosesser ved UiBs enheter. HR-avdelingen vil oppdatere formuleringer i kontraktmalene.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Det er fastsatt en overgangsordning som innebærer at ansettelser som blir vedtatt før 1.8.2025 kan følge det tidligere regelverket når det gjelder kriteriene for utdanningsfaglig kompetanse.

De utdanningsfaglige kompetansekravene for professor og førsteamanuensis må gjennomgås i organisasjonen. Vi kommer tilbake til nærmere informasjon om prosess. Inntil videre følges altså de kvalifikasjonskravene som gjaldt frem til 1.8 2024.

Ansatte etter regelen om ekstraervert (bistillinger) etter universitets- og høyskoleloven § 7-7 kan unntas fra kravet om utdanningsfaglig kompetanse. Inntil videre følger fakultetene dagens praksis.

Museumsfaglig kompetanse kan erstatte utdanningsfaglig kompetanse ved ansettelse ved universitetsmuseer. Også her følges eksisterende retningslinjer inntil videre.

Språkkrav

Forskriftens krav om norskferdigheter på nivå B2 innen tre år etter ansettelse i undervisnings- og forskningsstilling er allerede gjeldende ved UiB, jf. Språkpolitiske retningslinjer for Universitetet i Bergen vedtatt i 2019.

Ansatte etter regelen om ekstraervert etter [universitets- og høyskoleloven § 7-7](#) kan unntas fra krav til norskferdigheter på minimum nivå B2. Inntil videre følger fakultetene dagens praksis (ikke språkkrav for ansatte i ekstraervert).

UiB avventer innføring av det nye språkkravet på minimum nivå A2 for stipendiater og postdoktorer til nødvendige avklaringer er på plass. Det er fastsatt en overgangsordning som innebærer at ansettelser som blir vedtatt før 1.8.2025 kan følge det tidligere regelverket når det gjelder kvalifikasjonskrav.

HR-avdelingen vil gjennomgå og oppdatere formuleringer i maler for utlysninger og kontrakter (unntatt for rekrutteringsstillingene) ved UiBs enheter.

Ansettelser

Alle ekstraervert (bistillinger) må lyses ut med unntak for de eksternfinansierte. Det er kun lov å ansette i ekstraervert på åremål 2-6 år. Ved ny åremålsperiode legger UiB til grunn at stillingen må lyses ut på nytt. UiB mener imidlertid at det er anledning til å utvide avtalt åremålsperiode frem til maksimalt 6 år. Dette gjelder fra 1.8.2024.

Det er ikke lengre mulig å ansette forskere i ekstraervert (forsker II). Dette gjelder fra 1.8.2024.

Tilsettingsperioden for postdoktorer økes fra 2-4 år til 3-4 år. Det er fastsatt en overgangsordning som innebærer at ansettelser som blir vedtatt før 1.8. 2025 kan følge det tidligere regelverket. Inntil videre kan postdoktorer derfor ansettes som tidligere, altså for minimum to år. I nye søknader om eksternfinansiering må man planlegge for minimum 3 års ansettelse.

MSCA-postdoktorer har EU-finansiering for 2 år. HR-avdelingen og Forsknings- og innovasjonsavdelingen skal se på hvordan man kan ansette MSCA-postdoktorer på en måte som både er i tråd med forpliktelsene overfor EU og den nye loven/forskriften. Inntil nye ansettelsesrutiner for MSCA-postdoktorer er på plass, kan man følge gammelt regelverk.

Sakkyndig komité skal nå ha minst 3 medlemmer med minimum tilsvarende kompetanse som stillingskategorien det skal ansettes i eller som det skal søkes overgang eller opprykk til. Minst to av medlemmene må ha kompetanse innenfor samme fagområde som søkeren. Begge kjønn skal være representert. Leder av komité skal være ekstern. Det er unntak fra

kravet om vurdering fra sakkyndig komité for universitets- og høyskolelærer og universitets- og høyskolelektor og for ekstraervert (tidligere kalt bistillinger). De nye forskriftsreglene gjelder fra 1.8.2024, men dagens reglement gjelder inntil UiB eventuelt fastsetter nye interne regler for sammensetning av komiteene.

Opprykk:

Det er nå mulig å søke opprykk uavhengig av stillingsprosent. Dette gjelder fra 1.8.2024. Den ansatte må ha minimum 1 år igjen av ansettelsesperioden. Det kan ikke søkes opprykk for innstegsstillinger og ekstraervert (bistillinger).

Også for opprykk følges inntil videre de kvalifikasjonskravene som gjaldt frem til 1.8.2024. UiB opprettholder inntil videre søknadsdatoene 15.3. og 15.9. for opprykk til professor.

Ansatte som søker om opprykk etter § 3-13 senest 31. juli 2025 har rett til å få søknaden vurdert etter forskrift 9. februar 2006 nr. 129 om ansettelse og opprykk i undervisning- og forskerstillinger.

For universitetslektorer er det ikke lenger krav om sakkyndig komite (kun at det sjekkes om kriterier er oppfylt).

Ansatte i stillingskategorien universitets- og høyskolelektor har rett til å søke opprykk til førsteamanuensis etter forskrift 9. februar 2006 nr. 129 om ansettelse og opprykk i undervisning- og forskerstillinger § 2-4 første ledd, fram til 31. desember 2027.

Det er ikke avklart om UiB skal åpne for overgang fra førstelektor til førsteamanuensis eller dosent til professor. Inntil videre kan dette derfor ikke søkes om ved UiB.

Rekrutteringsstillinger

Stillingen som vitenskapelig assistent er omtalt under rekrutteringsstillinger i den nye forskriften og tydeliggjort som et grunnlag for en videre akademisk karriere. Også vitenskapelig assistent-stillingene har nå rett til forlengelse av åremålsperioden ved permisjoner, sykefravær mv. Dette gjelder også for vitenskapelige assistenter ansatt før 1.8.2024, men ikke med tilbakevirkende kraft (tidligere fravær).

Begrepet pliktarbeid er endret til karrierefremmende arbeid og har fått et noe endret innhold både for stipendiater og postdoktorer. Det vil bli utarbeidet retningslinjer for dette. Det samme vil gjelde karriereplaner for disse stillingene. Det er også kommet nye krav til planmessig oppfølging av stipendiatene. UiB vil ha en samordnet prosess på justeringer av retningslinjer og rutiner som angår stipendiatene og postdoktorene.

Vennlig hilsen

Kathrine B. Thorsen
HR-direktør

Jan Frode Knarvik
seksjonsleder